

Juhász Zsuzsanna

EGYES SZANKCIÓTANI FŐKÉRDÉSEK

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen készült az Európai Unió támogatásával.

Projekt azonosító: EFOP-3.4.3-16-2016-00014

A jelen oktatási segédanyag a kapcsolódó tananyagrészeket vázlatosan tekinti át. Az egyes témakörök részletes bemutatására ld. Juhász Zsuzsanna: Büntetőjogi szankciók és végrehajtásuk, Iurisperitus, Szeged, 2020.

A kurzus alapadatai

A kurzus címe:	Büntetőjogi szankciók és végrehajtásuk
A tárgy jellege:	kollokviummal záródó előadás
Kurzuskódok:	BSV-JL-17/EN; BSV-JN-17
Tárgyfelelős tanszék:	SZTE Állam- és Jogtudományi Kar, Bűnügyi Tudományok Intézete
Oktató:	Dr. Juhász Zsuzsanna egyetemi docens
Elérhetőségek:	6721 Szeged, Bocskai u. 10-12. 14. szoba; Tel/Fax: (62) 343-474 E-mail: juhaszszs@juris.u-szeged.hu
Tantárgyi kreditpontok:	5
Követelmények:	tantárgyi követelmények a Coospace színterén

**Büntetőjogi szankciók és
végrehajtásuk**

10. olvasólecke

**A fiatalkorúakra vonatkozó külön
rendelkezések**

Időigény: 25 perc

Dr. Juhász Zsuzsanna
SZTE ÁJTK
Bűnügyi Tudományok Intézete**A fiatalkorúakra vonatkozó külön rendelkezések****Az életkor és a büntetőjogi felelősség kérdése**

- ❖ a 12. életévét be nem töltött gyermek büntetőjogilag felelősségre nem vonható,
- ❖ a 12-14 év közötti fiatalkorú csak a Btk. által nevesített bűncselekmények vonatkozásában és a szükséges belátási képesség megléte esetén vonható felelősségre, vele szemben kizárólag intézkedés alkalmazható,
- ❖ a 14-18 év közötti fiatalkorúak büntetőjogi felelőssége a felnőttkorúakkal megegyező, eltérés csak a jogkövetkezmények tekintetében lehet, amennyiben az általános szabályoktól eltérő, speciális rendelkezések vonatkoznak rájuk

Eljárási kérdések

- ❖ Ha az *elkövetésre fiatalkorban, az elbírálásra azonban felnőttkorban* kerül sor → a fiatalkorúakra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni a fiatalkorúak elleni be. alapján
- ❖ az *elkövető fiatalkorban és felnőttkorban* elkövetett bcs-it egy eljárásban bírálják el → a felnőttkorúakra vonatkozó szabályok érvényesülnek a felelősségre vonásnál → a fiatalkorban történő elkövetés ilyenkor a büntetés kiszabása körében értékelhető enyhítő körülményként
- ❖ Mivel az Általános Rész enyhébb jogkövetkezményeket rendel a fiatalkorhoz, így a *kizárólag fiatalkorban* történő elkövetés esetén a fiatalkor, illetve a büntetlen előélet nem tekinthető további enyhítő körülménynek

A speciális rendelkezésekről általában

- ❖ Nincs a fiatalkorúakra önálló törvényi kodifikáció → a Btk. XI. fejezete a csak fiatalkorúakra

vonatkozó rendelkezések = **speciális rendelkezések**

- ❖ Ha nincs speciális rendelkezés → a fiatalkorúakra a felnőttkorúakra irányadó rendelkezéseket kell alkalmazni
- ❖ felnőttekre és a fiatalkorúakra egyaránt vonatkozó rendelkezések: pl. foglalkozástól és járművezetéstől eltiltás, megrovás;
- ❖ Fiatalkorúakra nem alkalmazhatók: pl. életfogytig tartó szabadságvesztés, fegyház fokozat;
- ❖ csak fiatalkorúakra irányadó: a javítóintézeti nevelés

- ❖ speciális alapvetés: az *intézkedések elsőbbséget élveznek a büntetésekkel szemben* → büntetést kiszabni csak akkor kell, ha az intézkedés alkalmazása nem célravezető
- ❖ *további sorrend: elsődlegesen személyi szabadság elvonásával nem járó szankciókat (intézkedéseket, majd büntetéseket) kell alkalmazni* → szabadságelvonó intézkedést vagy büntetést akkor kell elrendelni, ha az intézkedés/büntetés célja más módon nem érhető el.
- ❖ e két tényező alapján a **büntetés kiszabási sorrend**:
 1. elsődlegesen szabadságelvonással nem járó intézkedés (pl. próbára bocsátás);
 2. másodsorban szabadságelvonással nem járó büntetés (pl. közérdekű munka);
 3. harmadsorban szabadságelvonással járó intézkedés (javítóintézeti nevelés);
 4. legvégül szabadságelvonással járó büntetés (szabadságvesztés, elzárás)alkalmazandó.

javítóintézeti nevelés v. felfüggesztett szabadságvesztés, közérdekű munka, pénzbüntetés

javítóintézeti nevelés v. elzárás

Önellenőrző kérdések

1. Büntetőjogi szempontból mikortól kedve és meddig beszélhetünk fiatalkorról?
2. Enyhítő körülménynek tekinthető-e a fiatalkorban történő elkövetés?
3. Nevezzen meg olyan általános részi jogintézményt, amely a felnőttkorúakra és a fiatalkorúakra egyaránt vonatkozik!
4. Nevezzen meg olyan általános részi jogintézményt, amely a felnőttkorúakkal szemben a fiatalkorúakra nem vonatkozik!
5. Ismertesse, hogy milyen sorrend érvényesül a fiatalkorúak büntetés kiszabásánál!

Kötelező tananyag:

JUHÁSZ Zsuzsanna: Büntetőjogi szankciók és végrehajtásuk. Iurisperitus Kiadó, Szeged, 2020.

Ajánlott irodalom

CSEMÁNÉ Váradi Erika – Lévay Miklós: A fiatalkorúak büntetőjogának kodifikációs kérdéseiről – történeti és jogösszehasonlító szempontból. Büntetőjogi Kodifikáció 2002/1. 12-27. pp.

KŐHALMI Máté: A fiatalkorúakra vonatkozó büntető anyagi jogi szabályozás története. Büntetőjogi Szemle 2019/2. 41-54. pp.